

פילוג במתק"י

סכנה של פילוג מרחפת על פני מק"י. סכנה זו מתגברת והולכת מיום ליום.

אם יקרה הדבר, תתפלג המפלגה לשני פלגים, שיהיו כמעט שווים בכוחם ובמישקלם. הפלג האחד יהיה כולו עיברי, בראשו יעמדו שמואל מיקוניס, משה סנה ואסתר וילנסקה.

הפלג השני יהיה כמעט כולו ערבי, הוא יכלול את כל הערבים של המפלגה, בתוספת מיספר קטן של עיברים, רובם ותיקי הפק"פ ואנשיההמגנון. בראשו יעמדו תופיק טובי, אמיל חביבי ומאיר וילנר.

למק"י יש אוהדים מעטים, ושונאים רבים. אך אלה גם אלה חייבים להצטרף על הפילוג, אם יחול.

כי מק"י היא המיסגרת הפוליטית היחידה בישראל שהיא דו-לאומית במהותה, שעיברים וערבים שותפים בה שותפות-אמת, בזכויות שוות ובמישקל שווה.

אם תתפרק מיסגרת זו, ייקבע כלל הרה"י סכנה: בשום מקום שהוא, ואפילו במפלגה קומוניסטית, לא יתכן שותפות עיברית-ערבית אמיתית בישראל.

★ ★ ★

א קל לבודד ולהגדיר את הגורם היסודי לפילוג. ככל פילוג מעין זה משמשים בערבוביה קינאות אישיות ואמביציות אישיות, סיסמות ריקות ועקרונות של ממש, ויכוחים אמיתיים והעמדת פנים.

אצל הקומוניסטים, שסיגלו לעצמם במרוצת הדורות ז'רגון שלם משלהם, קשה עוד יותר להגיע לשורשי הדברים.

לכן לא נצא נשכרים אם נתעמק בדברי הפלגים, נגבור בהכרזותיהם ונפשפש בעמדותיהם הרשמיות. עלינו לחפש את ההגיון הפנימי של הדברים, ההכרזות והעמדות, כדי להבין לאן הם חותרים, ובמה הם חלוקים.

בכל פילוג יש הידרדרות מהירה לתוך תהום של האשמות הדדיות, הרעלה גוברת של האחרים, ריב משפחתי הוא תמיד מר יותר, מכוער יותר, מריב בין זרים. הפילוג המאיים על מק"י לא יצא מכלל זה.

ככל זאת, כך נירממה לי יש לפילוג משמעות עקרונית, החורגת מעבר לכל שיקול אישי.

משמעות זו נעוצה במהות המדינה, וכל גוף עיברי-ערבי עלול להיחלק בה.

★ ★ ★

את דעתו של פלג א' ניתן להגדיר כלהלן, אף שראשו (מיקוניס וסנה) בודאי יתנגדו לכך:

המפלגה הקומוניסטית הישראלית היא, קודם כל, ישראלית.

העקרון הפוליטי-צנטריסטי ("רבי-מרכזי"), שהוטבע עלי-ידי הקומוניזם האיטלקי ושנתקבל עלי-ידי התנועה העולמית, קובע שכל מפלגה קומוניסטית חייבת לדאוג קודם כל לעניינים במדינתה שלה, לכלכל את מעשיה על פי מציאותה הלאומית המיוחדת.

עקרון זה מטיל על מק"י את החובה לפעול בישראל, לפי המציאות הישראלית, כדי להביא לישועה בישראל.

85% מאזרחי ישראל הם עיברים. בהם תלויות כל ההכרעות — החל בביטול המימשל הצבאי ובשינוי המדיניות המרחיבת, וכלה בתוספת-היוקר ובזכות השביתה.

הקו המסורתי של מק"י נטל ממנה כל אפשרות להשפיע על רוב זה. הוא בודד את מק"י בציבור העיברי, הקשה על גורמים אחרים לשתף עימה פעולה, דן אותה לקיום של תופעת-שוליים פוליטית.

לכן על מק"י לשנות את עמדותיה המסורתיות. עליה לתבוע את עלבון המדינה מן השוללים את זכות קיומה, אפילו יהיו אלה קומוניסטים (כמו אולבריסט) או סוציאליסטים ערביים (כמו עבראל-נאצר). עליה להדגיש בכל מעשיה, גם בהתקפותיה החריפות על מדיניות הממשלה, את דאגתה לבטחון המדינה, לפיתוחה ולשלמות גבולותיה הנוכחיים.

בדרך זו תוכל המפלגה לעצב את דעת-הקהל, לגדול בהדרגה, לחסל את מישקעיה-השינאה שנוצרו בימי פק"פ ומק"י, ליצור חזיתות פעולה עם מפלגות וגופים אחרים, להשפיע על הכרעות הרוב ואולי (מי יודע?) אף להיכנס אי-פעם בעתיד לקואליציה ממשלתית. הנגנים העיקריים מקו זה יהיו ערביי ישראל. כי רק

בדרך זו אפשר להביא לביטול המימשל הצבאי, לשינוי המדיניות האנטי-ערבית של הממשלה ולהגשמת שאר השאיפות של בני טיבה ונצרת.

★ ★ ★

ר פלג השני רואה בקו זה כפירה בעיקר ואיחלת טכסיטית גם יחד. את דעתו של פלג ב' ניתן להגדיר כלהלן, אף שראשו (טובי, חביבי וילנר) בודאי יתנגדו לכך בתריפות:

הנסיון להשפיע על הרוב העיברי בישראל נידון מראש לכשלון.

הרוב יתכן רק במצב מהפכני קיצוני, שאינו נראה כיום בעין. למעשה מתכוון פלג א' להצטרף למחנה הציוני,

וילנר וסנה: מי הולך לאן?

לבגוד במהות הקומוניסטית, ללא כל סיכוי להגיע להשפעה. **לעומת זאת יש למק"י סיכוי כביר להשתלט לחלוטין על 15% מאזרחי ישראל — הציבור הערבי.**

אחרי טיטול אל-ארד, נשארה מק"י ללא מתחרים בשטח הערבי. היא יכולה להיות לדוברו הבלעדי.

לצורך זה חייבת מק"י לנקוט קו התואם את מצב-רוחו של ציבור זה: שלילה קיצונית של קוי כל המפלגות העיבריות, חידוש התביעה לזכות ההגדרה העצמית של ערביי ישראל עד כדי היפרדות, תמיכה בגבולות החלוקה מעשה-טירוף הוא למתוח ביקורת חריפה על גמאל עבר-אל-נאצר ועל אחמד בן-בלה, שהם גיבורי ערביי ישראל. מה גם ששניים אלה הם מנהיגיו של הסוציאליזם הערבי.

הרחוב הערבי הולך ומתייאש מן הרחוב העיברי. 17 שנה אחרי הקמת המדינה נישאר המימשל הצבאי בכל חומי רתו, נמשכים הפקעת האדמות ופיצוץ הבתים, וגילויי ההפלייה היומיומים הפכו לשיגרה. הכוחות העיבריים הלוחמים למען הצדק הם חלושים (כמו החיילים השונים) או בלתי-עיקביים (כמו "מרד הביטניקים").

לכן יש גל של ראדיקאליזציה ברחוב הערבי, ורק מק"י יכונה לרכב עליו. שטות גמורה היא לוותר על בכורה זו, תמורת נזידה-הערשיים של שבחים בעתונות העיבריות.

★ ★ ★

הו ויכוח ישראלי מובהק, הנובע מן המציאות הישראלית. אך אפשר לראות בו הקבלה מסוימת לחיכוח

העובר על התנועה הקומוניסטית הבינלאומית. **שני פלגי מק"י גם יחד מתיימרים לייצג את הקו האדוק של מוסקבה. אך כמו כל דת, ניתנת גם האורתודוקסיה של מוסקבה לפירושי שונים.**

פלג א' טוען שהוא מייצג את הקו המתקדם ביותר, זה שגובש באיטליה עלי-ידי פאלמירו טוליאטי המנוח, ושנתקבל במוסקבה של ברז'נייב. הפלג השני אינו, בעיניו, אלא שריד הסטאליניסטי מאובן. לא מיקרה הוא שדחיק ותיקי פק"פ השמרניים ביותר הצטרפו לפלג ב'.

יתר-על-כן, כמו כל הסטאליניסטים, חשודים גם אנשי פלג ב' בנהירה חשאית אחרי סין. סין מסיחה את הערבים נגד ישראל. סין תומכת באי-רגון-השיחרור ההרפתקני ושחרר-המלחמה של אחמד שוקיירי. סין מנסה לדחוף את עבר-אל-נאצר ובן-בלה לעמדה קיצונית ביותר. האם אין קו וילנר-טובי-חביבי, המבקש להמריד את ערביי ישראל, משתלב יפה בתמונה זו?

בעיני פלג ב', כל אלה הן עלילות שפלות. הוא מכריז בפירוש על נאמנותו המוחלטת למוסקבה, ואילו קו הפלג הראשון אינו, בעיניו, אלא רביזיוניזם, סטואיזם וגרוע מה. אין זה מיקרה שדחיק משה סנה, הצינוילשעבר, הוא הדובר הראשי של פלג זה.

★ ★ ★

בתנועה הקומוניסטית העולמית נחרץ הדין, בסופו של דבר, עלי-ידי מוסקבה. אם יחול פילוג במק"י, ייערך מירון גואש בין שני הפלגים לעבר הקרמלין.

כמי תכיר מוסקבה?

לכאורה, ברור שמוסקבה צריכה לתמוך בפלג א'. הוא קרוב יותר להתפתחות הקומוניזם בארצות אירופה. מנהיגו, שמואל מיקוניס, הוא הנציג החתיק של מק"י בפורום הבינלאומי.

אך יש גם שיקול נגדי.

פלג א' יהיה כולו עיברי, פלג ב' יהיה, אמנם, ערבי בעיקרו — אך יהיו בו חברים עיבריים רבים. יתכן שחבריו יעמידו בראשו דחיק את מאיר וילנר.

האם תוכל מוסקבה להעדיף פלג חד-לאומי על פלג דו-לאומי?

האם תוכל לנהוג כן מבלי שתואשם עלי-ידי פק"פ בהעדפת ה"לבנים" על ה"אסיאתים", בהעדפת הרביזיוניסטים על לוחמיה-השיחרור?

★ ★ ★

כיוון שאיני קומוניסט, אני פטור מלהתערב בחיכוח הפנימי של מק"י. מאחר שאני שולל את המטרה המרכזית של מק"י — הקמת מיסטר קומוניסטי בישראל — גם אין לדעתי שלי מישקל רב.

אולם כאזרח ישראלי, כמוציאליסט חופשי וקבאי הרעיון השמיי, אני חייב לאמר כי פילוג כזה של מק"י הוא אסון.

מעולם לא דגלתי בסיסמה "חוק מחרות וממק"י", אף לא בסיסמה "חוק ממק"י". בוחרי מק"י הם אזרחי המדינה, וזכותם היא לפעול בה ככל אזרח אחר. באותם השטחים בהם נוקטת מק"י עמדות נכונות (לדעתי), כמו בחזית הערבית, שטות היא לחתר על כוחה, תחת לרתמו למאבק חיובי ומשותף.

פילוג מק"י יביא לקיטוב חמור בין עיבריים וערבים בישראל. הוא ישרוף את הגשר המדיני האחרון העומד עדיין מעל לתהום הפעורה כיום בין שני העמים בארץ.

בניגוד לדעה המקובלת, פועלת מק"י כיום כגורם מרסן ברחוב הערבי. היא מהווה עדות חיה לאפשרות של שיתוף פעולה בין שני העמים. היא עוצרת את הראדיקאליזציה ברחוב הערבי.

הפילוג ישנה את המצב. הפלג הערבי ידחף, אף בעל כורחו, לעמדות יותר ויותר קיצוניות. ההבדל המהותי בין שלילת המיסטר במדינה לבין שלילת המדינה יישטש בעיניו. ומאידך: השלטונות עודם מתאפקים במקצת בדיכוי מק"י הדו-לאומית. הם לא יגלו התאפקות כלפי פלג ערבי. הם יפתחו במסע של טרור נגדו, בדומה למסע נגד אל-ארד. הדמוקראטיה הישראלית תתערער עוד יותר, וראשי הפלג הערבי יהפכו קרושים בעיני בני עמם. יתכן שאחדים מהם חותרים דחיק לכך.

בשלב זה איני יכול אלא להביע את התקווה שהפילוג יימנע. במקרה מיוחד זה משתלבת טובת מק"י עם טובת המדינה.